

Darrere la màscara groga

Por. La comunitat xinesa té por. I hi té bones raons. En vint-i-quatre hores, la policia descobria els cadàvers de sis persones assassinades amb tres trets en comú: els sis havien estat morts la nit del dijous 30 de desembre, amb arma blanca i de manera brutal, i els sis eren xinesos. El primer cadàver descobert era el de Michael Ye, un comerciant establert a Gavà (el Baix Llobregat) que la seua germana va trobar el dia de cap d'any en l'habitatge que ocupava a la part posterior de la seua botiga. Es trobava a la dutxa, dessagnat i amb el cos ple de ferides d'una arma blanca encara per concretar. L'endemà a la nit, un altre ciutadà xinès explicava a la policia local de Gandia (la Safor) els seus temors: el restaurant que la seua germana hi regentava, el Ciudad de Mar, feia més de quatre dies que era tancat i això no li semblava gens normal. La inspecció immediata comportava una sorpresa macabra: al congelador del local hi havia el cadàver de Mei Ying Cao, la propietària, ple de ferides i amb el cap mig seccionat. A prop hi havia una destal de grans dimensions amb la fulla encara tacada de sang. Però la part més dura del drama encara havia d'arribar. Al domicili de Mei Ying, al carrer de Calderón de la Barca de la mateixa localitat cap porta havia estat forçada, però el seu interior amagava els cadàvers d'una dona i tres homes assassinats de la mateixa manera brutal. Compartien el pis amb Mei Ying i treballaven al seu restaurant: eren el cuiner, el seu fill, una neboda i un cambrer. Els seus noms? Encara no estan confirmats. Els cadàvers, vuit dies després, esperen congelats al cementiri de Gandia que algú els reclame.

Sis ciutadans xinesos van morir assassinats el passat dia 20 de desembre a Gavà i Gandia. La seua sang ha desemmascarat un món de lleis i connexions amagades i, de vegades, cruels.

RAFA GIL

Màfia, joc i fantasia oriental. El passat mes de setembre, el president del Govern espanyol, Felipe González, s'entrevistava amb el vice-president de la República Popular de la Xina, Rong Yiren. Sobre la taula, un tema principal: la reforma econòmica del país més poblat del món i la col·laboració del Govern espanyol

La comunitat xinesa, diversa i amagada. Els xinesos es relacionen predominantment entre ells i deixen poques portes obertes a la societat occidental que els acull.

en aquest procés oberturista; però també una demanda: ajuda per a lluitar contra l'establiment de la "màfia xinesa" a l'estat espanyol. El problema havia arribat ja a les més altes instàncies. Enmig de la maror de l'any olímpic, les primeres denúncies sobre l'entrada irregular d'immigrants, l'extorsió a restaurants xinesos i l'establiment de timbes il·legals de joc havien passat una mica desapercebudes. El 93, però, les notícies protagonitzades per xinesos omplien, cada vegada més, les pàgines de successos. Durant l'any passat, la policia espanyola va detenir més de 200 persones de nacionalitat xinesa. Gairebé tots tenien alguna relació amb l'arribada d'immigrants il·legals: uns com a víctimes, d'altres com a organitzadors. El dibuix de les trames organitzades per fer arribar mà d'obra barata des de l'altre costat del món s'anava perfilant. Viatges interminables per terra, aprofitant el creixent desgavell de les fronteres de l'Europa de l'Est, o per aire, amb identitats falsejades.

Pel maig de l'any passat, la policia detectà un estrany contingent de japonesos a l'aeroport del Prat: eren xinesos, amb passaports falsos que viatjaven cap a Gran Bretanya. L'operació va plantejar moltes preguntes: i abans? Quants "japonesos" deuen haver entrat als països de la Unió Europea per a no eixir? I què fan quan s'hi queden?

Les forces d'ordre públic han establert ja un primer disseny d'aquesta trama oriental. L'inici és la Xina Popular, principalment la província de Fujian, la zona més deprimida d'Àsia. Des d'allà, grups organitzats a la manera de les clàssiques tríades (els grups religioso-familiars nascuts durant el segle XVII per coordinar els interessos dels partidaris de la dinastia Ming, que havia estat desbancada per la

Tsing) proporcionen als nadius insatisfets el camí de fugida cap a Occident. Per arribar-hi hauran de pagar dos milions de pessetes per subornar les autoritats xineses i un altre més per les despeses del viatge. Si no tenen els diners, els mateixos que els organitzen la fugida els trobaran un lloc de treball on podran treballar per un

sou ínfim fins que paguen el deute. S'accedeix així al que l'ONU va batejar com "esclavitud per deutes".

Als Països Catalans els immigrants il·legals troben feina sobretot als restaurants xinesos, que en els últims tres anys han experimentat un *boom* més que evident, però també en tallers clandestins de confecció, com el que va ser descobert al soterrani del restaurant barceloní Perla del Mar, pel novembre de l'any passat.

Segons la policia, un grup conegut com "el grup dels tretze" realitza aquestes activitats a Barcelona i va encara més enllà: pressiona els propietaris de restaurants per cobrar un impost de protecció, segons els cànons més tòpics del comportament mafiós.

L'any passat, diversos propietaris trencaren el proverbial silenci oriental per denunciar aquestes pràctiques. Les denúncies se sumaven a noves trames descobertes, sobretot a Barcelona i Madrid, que utilitzaven passaports de difunts per donar identitat a ciutadans xinesos immigrants de manera il·legal o que falsificaven carnets de conduir a València.

Però què hi ha de veritat en totes aquestes acusacions i quina relació tenen amb els casos de Gavà i Gandia? La mateixa policia espanyola ha manifestat diverses vegades que té grans dificultats per introduir-se en les trames xineses, començant, evidentment, per la llengua i l'aparença. Sorpren també el fet que, a banda de les poques denúncies presentades, els ciutadans xinesos insisteixen a negar la presència de màfies organitzades al nostre país. Entre la "comunitat xinesa", però, cal diferenciar els diversos grups que la componen i que, moltes vegades, tenen molt poc a veure. En primer lloc, els xinesos es diferencien per la seua procedència -Xina, Hong-Kong o Taiwan-, i pel temps que porten establerts a Europa. El propietari d'un restaurant xinès a Barcelona que ha preferit no identificar-se va manifestar a EL TEMPS: "És innegable que hi ha màfia per portar treballadors il·legals però jo no crec en la presència de xarxes d'extorsió. Potser algun grup de treballadors insatisfets per l'explotació que pateixen pressiona algun empresari, però és l'excepció. El que sí que hi ha és una gran quantitat de joc, que no es pot declarar. Com puc denunciar que han vingut a amenaçar-me perquè he perdut un milió de pessetes jugant? No puc dir això a la policia perquè aleshores es posaran al descobert les timbes i els implicats, entre ells jo, i això serà pitjor. Per això he de dir que hi ha una màfia

Ciudad de Mar, el restaurant on treballaven les víctimes de Gandia (la Saffor). La localitat pateix una superpoblació de restaurants xinesos que els fa difícilment rendibles.

que vol cobrar-me per "protecció", perquè ells tampoc denunciaran el joc, hi estan molt implicats i no els ho perdonarien".

EL TEMPS ja va denunciar (vegeu núm. 407) l'existència de timbes il·legals de *ma jiang* (un joc de fitxes semblant al dòmino) a les quals els jugadors, tots xinesos, accedeixen amb un mínim de 300.000 pessetes, i paguen, a més, un cànon al propietari del local. Aquesta font d'ingressos irregular és la que permet que, malgrat la saturació que pateix el mercat de restaurants xinesos, la majoria continuen en funcionament. "Aquests deutes -continua el mateix propietari- són els que enfronten unes famílies amb altres, sense cap possibilitat d'acudir a la policia." A més del joc, els préstecs concedits entre els mateixos xinesos per obrir més restaurants i la dificultat d'obrir la comunitat al món occidental creen una complicada xarxa d'interessos que la paraula màfia només simplifica.

A Gavà, els veïns de Michael Ye donen fe del seu alt nivell de vida, poc compatible amb les vendes de la seua botigueta. La cunyada de Mei Ying Cao, propietària del restaurant City Oriente a Alzira, indicà a EL TEMPS: "El restaurant de la meua cunyada no passava per un bon moment i sé que tenien alguns deutes però ens hauria demanat diners a nosaltres. No sé res d'una màfia organitzada".

Mentrestant, la policia busca Wing Hu, nebot del cuiner assassinat i desaparegut i amb qui, segons que sembla, Mei Ying havia tingut relacions sentimentals abans de deixar-lo pel seu oncle. Shaoshu Hu, secretari de l'associació comercial i industrial de residents xinesos a Espanya i conegut de la víctima, ratificava les dues notícies: "Mei Ying tenia deutes i havia canviat de company sentimental diverses vegades". Tant Shaoshu Hu com altres dirigents xinesos a València aposten per un crim per gelosia, malgrat que l'assassí fóra un només i les víctimes cinc i que el restaurant haguera estat víctima d'un atac l'any passat.

Darrere de la màscara pacífica dels "orientals" s'amaga un món ben complex. La política internacional hi juga el seu paper. Malgrat els constants entrebancs que l'ambaixada de la Xina ha posat a les investigacions policials, les relacions Espanya-Xina travessen un bon moment. Xina és el segon receptor de l'ajuda al desenvolupament espanyola, ajuda que, en la seua major part, acaba en crèdits per comprar armament. Mantenir aquestes bones relacions és un element indispensable per a la política comercial del Govern espanyol que aspira a tenir un paper prioritari en l'arribada al capitalisme del "gegant groc". Bones relacions a canvi d'actuar com a lloc de fugida per a la tensió social que envaeix la Xina del 2000. Un pacte silenciós del qual alguns s'aprofiten amb impunitat; i sang.

Jordi Sebastià